

A. 1827.

ARNHEMSCHE

Dingsdag

COURANT.

den 31 Julij.

FRANKFORT, den 25. Julij.

Uit Livorno meldt men den 16. Julij: — » Het Sardijnische schip *Fortuna* is den 14. dezer, dus in 9 dagen, van Algiers alhier aangekomen. De kapitein was in het uitloopen niet gehinderd; hij zag op eenen verre afstand een linesschip en twee fregatten kruisen. Een Algerijnsch fregat, en met hetzelfde vijf Algerijnsche kapers, waren zonder verandering uitgelopen. — Uit Alexandria wordt den 23. Ma. gecommuniceerd, dat het schip *de Jean Bart*, dat van Marseille aldaar is aangekomen, is uitgeplunderd geworden. Hetzelve had een rijke lading aan boord. Een ander Fransch schip, van Tunis komende, heeft hetzelfde lot getroffen. Op de hoogte van Malta vond men een met olie geladen Fransch schip, dat masteloos was en slechts twee lijken aan boord had. Men had het schip naar Malta gebracht.

Van den 28. Julij.

Volgens berigten uit Bucharést, is aldaar den 9. dezer een Engelsch koerier uit Konstantinopel gepasseerd. Sedert liep er het gerucht, dat de Russische gezant, de heer *van Ribeaupierre*, toebereidselen tot zijn vertrek maakte; een gerucht, dat echter niet wel is over een te brengen met de handelingen van den gezant, sedert zijne aankomst te Konstantinopel.

De jongste tijdingen uit Corfu melden, dat de Grieken onvermoed bezig zijn om de citadel van Argos en de Acrokorinthe te versterken.

PETERSBURG, den 17. Julij.

Volgens berigten van de Chineesche grenzen, was het *Ai-Khodja* gelukt eene geduchte partij te verzamelen. Hij was aan de overwinnende hand en de Chinezen bezweken in verscheidene gevechten, welke zij met de ingezetenen van Klein-Boekharie hadden. Eindelijk zond de Chineesche regering eene groote magt naar die provincie, welke de militie van Boekharie onlangs geheel heeft verslagen. Het hoofd der opstandelingen, *Ai-Kodja*, is gesneuveld en zijn broeder heeft bij de Kirghisen de wijk genomen.

ROME, den 14. Julij.

Het niet loelaten van den pauselijken nuncius in Spaansche grondgebied, trachtte de openbare belangstelling in den hof van Spanje tot zich. Alle welkenkenden keuren deze daad van kleinhartige en bekrompene staatkunde ten hoogsten af. Hoe vredelievend en omzigtig de Heilige Vader, reeds van den oogenblik zijner troonbeklimming af, in zijne maatregelen is geweest, om Spanje te verschoonen, behoeft geen betoog; telkens zijn de aanzoeken der voormalige Spaansche kolonien uitgesteld, daar men steeds de hoop voedde, door eene toenadering van wederzijden en eene vereffening der geschillen in staat te worden gesteld, om in de geestelijke behoeften dezer landen te voorzien, zonder het moederland aanstoot te geven. Des te welmeenender is dan nu ook het aandeel, hetwelk ons publiek, ten voordeele van den Heiligen Vader, in deze zaak neemt. Sommigen verzaken, dat er van hier een koerier naar Spanje is vertrokken; doch anderen, welke in twijfel vermits, volgens geruchten, de Spaansche regering verklaard heeft, vooreerst geene brieven rechtstreeks van hier te zullen aannemen. Wanneer dit waar is, zou de staat van zaken nog ingewikkelder worden, vermits geene der vier Katholieke Hoven (drie uit hoofde hunner rechtstreeksche betrekkingen tot Spanje en het andere om deszelfs beginselen) eene bemiddeling in deze zaak kan op zich nemen. Het ergste hierbij is, dat deze scheuring is ontstaan juist in den oogenblik, dat de vorige nuncius reeds vertrokken was; zoo dat het pauselijke hof zich in de onaangename gesteldheid bevindt, aldaar zonder gezant te zijn. Men twijfelt hier of het de Spaansche regering wel zou gewaagd hebben den vroegeren nuncius weg te zenden, hoezeer zij er geene zwaarigheid in heeft gevonden, om den nieuwen den toegang te weigeren. Eindelijk willen eenigen hier weten, dat deze zaak reeds onder het ministerie van den hertog van *Infantado* was geregeld en den Heiligen Vader was toegestaan, in de geestelijke behoeften van de Amerikaansche provincien te voorzien, welke bovendien noch middellijk, noch onmiddellijk, tot de staatkunde eenige betrekking hebben; bij de verandering van het ministerie, heeft echter ook deze zaak eene andere gedaante aangenomen. De hier aanwezige Spanjaarden leggen den pauselijken stoel ten laste, dat de Heilige Vader niet alleen de benoeming der bisschoppen aldaar, maar ook de verkiezing derzelve, op eigen gezag heeft gedaan, daar dit laatste toch door het Spaansche hof had moeten geschieden. Dit kan waar zijn, maar het is zoo waar, dat hetzelve aan geene der herhaalde aanzoeken, om die bisschoppen voor te dragen, heeft gehoor gegeven, en dat daardoor de Heilige Vader eindelijk tegen zijnen wil gekonnen werd, de keus naar eigen goeddunken te doen. Eindelijk verzekert men, dat de Spaansche regering, alvorens den genoemden maatregel te nemen, het gevoel van hare hooge geestelijkheid heeft ingewonnen, en niet dan na dat de meerderheid derzelve tegen het pauselijke hof had gestemd, den nuncius het inkomen in Spanje had laten ontzeggen. Overigens is het waar, dat, nog geen jaar geleden, de betrekkingen tus-

de regeringen, het vreedzaamste aanzien der wereld hadden, en de onderscheidene handelingen van den Heiligen Vader, bij voortdurende verkiezing van kardinaals, voornamelijk de benoeming van *Caracciolo*, een geboren Spanjaard, tot de uitstekende waardigheid van gouverneur van Rome, een bewijs opleverden van groote welwillendheid.

LONDEN, den 25. Julij.

Zees laat zich op de volgende wijze uit over het bezoek van den hertog van *Wellington* bij den Koning: — » Het laatste bezoek van den hertog van *Wellington* te Windsor is het onderwerp van ernstigen en herhaalden redetwist geworden. Is de hertog genoodigd geworden? Neen! Werd de hertog gewacht? Neen! Wij gelooven deze gewichtige zaak te kunnen oplossen. Vooreerst waarom is de hertog zoo lang niet te Windsor geweest? Het was niet te verwachten, dat de hertog de eenigste zou zijn, die het onderscheid niet begreep, hetwelk er bestaat tusschen deze twee daden van den soeverein: een bestuur veranderen en zijne persoonlijke achting jegens de leden van dit bestuur opzeggen. — De hertog van *Wellington* mogt op de voortdurende achting van den Koning rekenen, bij uitzondering van andere gewezen ministers, die zulks niet verdienden. Het is mogelijk, dat de pruiling van den hertog aanleiding gegeven hebbe tot deze of dergelijke vraag van Z. M.: Waarom is de hertog van *Wellington* nog niet gekomen? Deze woorden zullen den hertog spoedig door den eenen of anderen overgebracht zijn; daarop zal de hertog zich naar Z. M. gespoed hebben.

» Het bezoek is, gelijk men verwachten kon, kort geweest, wij hetzelve gedwongen was. Het mag tien minuten of een kwartier geduurd hebben. De hertog zal den Koning zijne trouw, en de Koning den hertog zijne welwillendheid betuigd hebben; dat is alles! Hoe zwak moet zich de partij niet gevoelen, welke van eene zoo eenvoudige zaak zoo veel geruchts maakt!

— Het traktaat tusschen Engeland en Mexico is dezer dagen ontvangen, bekrachtigd door laatstgemelden staat. — Van de zijde van den heer *Canning* was zeer daarop aangedrongen, dat bij dit traktaat de uitoefening van de protestantsche godsdienst in Mexico zou worden toegestaan, op dezelfde wijze als dit met Columbia is overeengekomen. Na langdurige beraadslagingen werd echter dit punt opgegeven, niet ten gevolge van tegenstand van eenig lid der Mexicaansche regering, maar uit overtuiging, dat het nutteloos en zelfs gevaarlijk zou wezen, zich hiéover in een traktaat met eene vreemde mogendheid stellig uit te laten, wegens den grooten invloed, dien de geestelijkheid nog bezit en de vooroordeelen der lagere standen. Men zal dus de zaken aan haren natuurlijken loop overlaten, en men verneemt, dat lord *Oxford*, die weldra tot gevolmagtigd minister in Mexico zal benoemd worden, eenen kapellaan zal medenemen, die de eeredienst in het huis der ambassade zal verrigten, en waarbij de Engelsche onderdanen dan zonder bezwaar zullen kunnen tegenwoordig zijn.

PARYS, den 27. Julij.

De hertog van *Fitz-James*, die tot ambassadeur bij het Spaansche hof benoemd was, heeft voor dien post bedankt. De graaf van *St. Priest*, thans gezant te Berlijn, is in zijne plaats benoemd. De graaf *Hector d'Agoult*, thans gezant aan het hof der Nederlanden, zal den graaf van *St. Priest* te Berlijn vervangen.

— Volgens geruchten, zou de Spaansche regering tot eene volledige amnestie besloten hebben en voornemens zijn een gematigder stelsel van bestuur in te voeren. Zij heeft eenige troepen naar Catalonie afgezonden, om de rust te herstellen.

Uit Barcelona (Catalonie) wordt gemeld, dat, op het befigt der onlusten, welke te Ygualada hebben plaats gehad, de generaal *Canatala* zich met twee compagnieën liniertroepen derwaarts heeft begeven. Onderscheidene lieden, die in het geval betrokken waren, zijn dadelijk in hechtenis genomen en in de stads gevangenis gebracht. Der vyfde van zondag had er een oloop voor die gevangenis plaats; men wist dat de gevangenen in vrijheid te stellen; dan de mueters waren genoodzaakt overvrijger zaak heen te gaan, daar de kommandant van den post der gevangenis hun liet weten, dat hij de gevangenen zou laten doodschiéten, indien zij hun voornemen wilden uitvoeren.

— Ons eskader in de Levant zal tot 23 schepen gebracht worden. Vier linesschepen zullen er toe behooren. De schout-bij-nacht *de Rignij* zal bevelhebber van dit eskader zijn. Hetzelve zal tegen het midden van Augustus reeds kunnen werkzaam zijn. — Het eskader bij Algiers zal tot twaalf gebracht worden. Buitendien zullen er nog zes schepen bestemd worden om heen en weder te kruisen.

Volgens berigten uit Londen, hebben de Fransche en Russische ambassadeurs sinds 14 dagen menigvuldige mondgesprekken met den Britschen minister van buitenlandsche zaken, over de Grieksche en Turksche aangelegenheden. Zij hebben ten doel om de maatregelen te beramen, welke kunnen vereischt worden ter uitvoering van het traktaat, hetwelk door de drie mogendheden gesloten is, ten einde de strijdende partijen in Griekenland te scheiden.

BRUSSEL, den 27. Julij.

Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden*, die zijne gemalin, op de reis van Berlijn herwaarts, was te gemoet gegaan, is heden nacht met Hoogstdezelve allhier aangekomen.

Van den 28. Julij.

Op aanvraag der regering van Mexico, heeft de Koning den heer *Segunde* vergund, om provisioneel den post van Vice-Consul dier republiek te Brussel waar te nemen.

Mengelwerk.

OVER DE WAARSCHIJNLIJKE UITGEBREIDHEID VAN GRIEKENLAND, VOLGENS DE JONGSTE OVEREENKOMST DER MOGENDHEDEN.

Indien de hulp, eindelijk door de grote Mogendheden van Europa aan de ongelukkige Grieken beloofd, niet te laat komt, indien dat heldevolk niet reeds, afgestreden en uitgeput, aan den eeren kant door IERAHIM-PACHA uit Patras, aan den anderen door den Seraskiar, uit het thans verlorene Athene bekneld, die elkaar op den Isthmus de hand kunnen geven, en het zwak bezette Akrokorinthe gezamenlijk ingemen, niet tussehen beiden verpletterd wordt, of, t' einde raad, door honger, ellende, doodsgevaar en verdeeldheid aangegrind, wanhoopig de aangeboden Turksche Amnestie aanneemt; — dan mag men vragen; tot hoe ver zal die hulp van Europa zich uitstreken? op hoe groot eene som zal die cijnsbaarheid aan de Porte, welke eene der voorwaarden van de hulp der drie Mogendheden is, worden bepaald? tot hoe verre zal de invloed der Turksche Regering op de aanstelling der Grieksche overheden beslissend zijn? (Om de eigene uitdrukkingen van het verdrag te gebruiken). Het is waar, dat eenige vergoeding; (behalve de overneming van de eigendommen der Turken, die, volgens het verdrag, ook het land moeten ruimen) niet meer dan billijk is voor de ontruiming der sterke punten Patras, Navarino, Modon, Koron, Tripolizza, en de geheele westkust, die door de Turken tegenwoordig bezet is, Morea of den Peloponnesus, een schiereiland, hetwelk althans (indien het verdrag eenige waarde en betekenis heeft) tot Griekenlands nieuwen staat moet behooren. Doch deze vergoeding kan wel zoo ver uitgestrekt worden, dat er niets meer dan een schijn van onafhankelijkheid overblijft. Indien, door overdrijving der geëischte som, of door een' al te beslissenden, geheel overwegenden invloed van de Verhevene Porte op de Grieksche Republiek, haar aanwezen slechts in naam bleef bestaan, en dat ongelukkige land het lot van Moldavie en Wallachije moest ondergaan, alwaar misschien de Turksche willekeur nog meer ellende veroorzaakt, dan in Turkije zelve, doordien zij er van de Hospodars, ware satrapen, geweldige sommen afperst, waartoe deze dan weder hunne landen als citroenen uitzuigen: — dan, dan was er weinig gewonnen. Wat zeg ik? dan was er oneindig veel verloren. Europa ware dan op de schandelijkste wijze bedrogen; de Grieken zelve waren op het deerlijkst misleid; zij zouden redding meenen te zien; hunne nog overige steden, vestingen, eilanden en vloeten openstellen en aan de bemiddelaars intruimen, en zij zouden, niet vorstelijk, niet heldhaftig gevallen zijn, gelijk buitendien waarschijnlijk het geval zou wezen, maar verraderlijk zijn misleid en aan het goochelspel der staatkunde opgeofferd.

Doch verre, verre van ons zulke gedachten, waar de staatkunde van eenen CANNING, in spijt van METTELANCH, zeggiert; waar deze laatste alle zijne doorslepenheid ziet teleurgesteld, en zich, wrakkend, aan de medewerking onttrekt. Dit alleen zou reeds een teeken zijn, dat de tegenwoordig aangeboden bemiddeling in het voordeel zal zijn der verdragen; niet der verdrukkers. — Doch altijd zal er nog een vraag overblijven, die moeilijkheid baren kan, al mogen ook de drie Mogendheden, met de beste oogmerken beziel, omtrent al het andere zijn overeen gekomen. Het is deze: Hoe ver zal zich Griekenland uitstreken?

De bepaling der grenzen van Griekenland is altijd onzeker en weifelachtig geweest. Zonder nu van den alouden naam van Hellas te spreken, toen het slechts een klein hoekje van Thessalie uitmaakte, zoo wist men ook later niet hoe ver hetzelfde zich moest uitstreken. Sommigen, ja de meesten, verstonden daaronder den Peloponnesus, en de geheele landstreek tot aan den Olympos, dus het tegenwoordig zoogenoemde Livadie met Thessalie, anderen breidden dien naam nog verder uit, en rekenden daaronder ook Macedonie en Epirus, eindelijk bij anderen was de naam van Griekenland, (later de Romeinsche provincie Achaja) bepaald tot den Peloponnesus en Livadie, zoo dat de berg Oita daarvan de noordergrens uitmaakte. Ook omtrent de eilanden van Griekenland heerschte onzekerheid. Sommigen rekenden alle die van den Archipel tot hetzelfde, anderen slechts de westelijke, met name de Cycladen of kringeilanden, Eubea of Negropont, de eilanden langs de Argolische en Saronische golf (het tegenwoordig Hydra, Spezia, Egina en Salamis) Scyros ten noorden en Kreta ten zuiden, terwijl de meer oostelijk gelegene eilanden, Kos, Samos, Chios, Lesbos (Metelin) Lemnos en Tenedos tot Azie werden gerekend, en ook doorgaans onder het gebied der Heeren van Azie stonden.

Hoe zal men thans de uitgestrektheid van Griekenland bepalen? De beantwoording dezer vraag wordt te moeilijker, omdat er tussehen Griekenland en Turkije thans een scherpe grenslijn zal worden getrokken; zullende zich in het eerste geene Muzelmannsche onderdanen van het tweede, althans niet als landgenooten mogen bevinden. Wij moeten de bepaling dus zoeken in de vraag: waar wonen, in de genoemde landstrecken, de meeste Grieken, waar de meeste Turken? Doch deze bepaling is weder zeer moeilijk. Er kunnen, ten noorden der getrokken scheidingslijn, enkele streken zijn, waar zich vele Grieken, te midden eener Turksche bevolking bevinden, er kunnen zich ook, ten zuiden derzelfde, enkele plaatsen bevinden, door vele Turken bewoond. Hoe dus nu hieromtrent te handelen? Moeten die Grieken allen naar hunne broederen zuidwaarts vertrekken, of mogen zij, des verkiezende, onder Turksch gezag vrijelijk hunne eigendommen en woonplaatsen blijven behouden? Wanneer zelfs een vrij groot aantal Turken uit de thans door dezelve bezette vestingen hun verlangen betuigen om vreedzaam, te midden der Grieken, zich op den handel of eenig ander nuttig beroep toe te leggen, en daarvoor waarborgen aanboden, zou zulks kan worden geweigerd?

Wanneer men, naar mate der meerdere of mindere Grieksche bevolking, doch ook tevens, om gedurige botsingen voor te komen, naar de natuurlijke grenzen in dezen wilde te werk gaan, gelooven wij, dat men het best zou doen, de linie van den Olympos en de rivier van Arta tot grensbepalingen aan te nemen, en alle de eilanden van den Archipel aan het nieuwe gemeenebest te laten. Het laatste is reeds daarom noodzakelijk, omdat bijna geene Turken daarop wonen, uitgezonderd op Kreta en Eubea, (Kandia en Negropont) en omdat het trekken van eene grenslijn in dezen, tussehen zoo nabij gelegene eilanden, verbazend vele botsingen zou doen ontstaan. De schadevergoedingen aan de Turksche eigenaars op Kandia en Negropont zou zekerlijk groot zijn, doch hier zouden Europische Mogendheden of zelfs kapitalisten, bij de zekerheid van den vrede, het aan geene voorachotten laten ontbreken. Het eerste vereischt eene nadere uiteenzetting.

Vooreerst zijn de opgegevene grenzen, bijkans nauwkeurig die van het oude Griekenland, volgens de meest algemeene bepaling der oude schrijvers, die Epirus en Macedonie niet tot de Grieksche landen, maar tot die der Barbaren plagten te rekenen. Na scheidt de Olympos Macedonie van Thessalie, hetwelk van aloude tijden af tot Griekenland behoorde, gelijk de golf van Ambracia en de daarin vallende rivier Arthan of Araktus; (die wel is waar in de oudheid weinig voorkomt, doch

tegenwoordig geene onaanzienlijke vloed is), het oude Epirus; hetwelk ook nimmer een eigenlijk Grieksch landschap was, van Akarnanie scheidt. De Araktus, thans rivier van Arta, ontspringt op den Isthmus. Den anderen zijn alle de landen ten zuiden dezer grenslijn grootendeels, en sommige geheel en uitsluitend, door Grieken bewoond; uitgezonderd alleen de stad Larissa, waar het getal der Turken misschien grooter is; waar zij ten minsten twee en twintig Moskeas hebben, hetwelk op eene bevolking van 20,000 zielen, zekerlijk de meerderheid schijnt aan te duiden (+). Doch dit is onvermijdelijk, want elders in Thessalie wonen weder zeer vele Grieken. Aan den anderen kant zouden deze laatste aan de Turken geheel Albanie, met het door vele Grieken bewoonde Janina en zelfs de bergen van het heldhaftige Souli, en de ruinen van Parga, door die beroemde vaderlandlievende bevolking bewoond, moeten overlaten. Doch Parga is ontruimd gelijk Souli, reeds zijn er verscheidene jaren verlopen, dat die braven hunne haardsteden niet meer bewonen, de meesten hunner zijn gesneuveld, en hun kroost zal in Griekenland, waarvoor het gestreden heeft, gewis een tweede vaderland vinden. Daarenboven blijft door deze grensscheiding de Natie der Albanen, een krachtig bergvolk, onverdeeld bij elkander, en kan misschien eenmaal even zeer als de Grieken, en aangemoedigd door hun voorbeeld, zijne vrijheid tegen de Ottomannen doen gelden.

Noordelijker dan de Olympos, bestaat de bevolking in de steden meer uit Turken dan wel uit Grieken. Te Salonichi, het oude Thessalonica, vindt men, volgens FELIX BEAUJOUR, 30,000 Turken, 15,000 Grieken en 12,000 Joden. Doch wanneer men alles bij elkander neemt is Macedonie met Thessalie slechts door 180,000 Turken tegen 320,000 Christenen, meestal Grieken, bewoond. Daar echter de opstand aldaar of geheel niet, of slechts in een zeer klein gedeelte (het schiereiland Cassandria) heeft plaats gehad, en de haven van Salonichi voor het Turksche Rijk van het ierste belang is, zoo kan men, naar de tegenwoordige denkwijze der Mogendheden, niet verwachten, dat zij de overgave van dit gewichtige punt aan den Griekschen Staat zullen eischen.

Nogtans zou deze, door ons voorgeslagene grensbepaling slechts in zoo verre aan het Turksche Rijk blijven aangeboden, als het zich onmiddellijk, zonder omwegen, en gaaf tot de aanneming der aangeboden vredepunten voegen wilde. Sloeg het die af, of zocht het tijd te winnen, om in dien tusschentijd de Grieken t'onder te brengen, weigerde het zelfs eenen wapenstilstand, zoo zou daarmede onmiddellijk dit eerste, meer gunstige voorstel vervallen zijn, en nu slechts het gebergte Acroceraunia (of tegenwoordig Chimera) en de rivier Strijmon de grensscheiding zijn, waardoor Salonichi aan de Grieken zou vallen. Door zulk eene bedreiging, gedaan door de tegenwoordig zoo ter zee als te land magtigste soevereinen, zou ongetwijfeld de Porte tot nadenken komen, dadelijk den oorlog staken, of zich de gevolgen zelve te wijten hebben; de uitslag zou wel niet twijfelachtig zijn.

Doch onderstellen wij slechts het eerste geval. Griekenland zou daardoor altijd eene Mogendheid van eenig belang worden (mits hare schatting aan de Porte gering was, en derzelve invloed op de verkiezing der Overheden slechts plaats had, ingeval van verdeeldheid.) Dit belang zou niet bestaan in het aantal der inwoners. — Dit zal wel niet boven de twee miljoen bedragen, vooral na de heftigste moordtooneelen en rooftoegen der Turken, den honger en de ellende, waaraan het Volk zoo lang is ten prooije geweest. — Maar in de tusschentijd, en voor den handel zoo wel als voor den landbouw geschikte ligging des lands, tussehen de Middellandsche en Adriatische zeeën en den Archipel nabij Azie en Africa, gelijk bij Italie, vruchtbaar, door het heerlijke luchtgestel en den meest afwisselenden bodem gezegend, daarenboven bevolkt door een vindingrijk, vernuftig en voor handel en zeevaart bijzonder geschikt Volk, bij hetwelk de vrijheid spoedig, bevolking en welvaart met reuzenschreden zouden toenemen. Het zou volgens onze onderstelling bestaan uit den geheelen Peloponnesus of Morea, zeer rijk aan de schoonste voortbrengselen, en waar de druif, die de Korenten geeft (en die in het tegenoverliggende Zante voornamelijk tiert) zoo gemakkelijk een overvloedigen oogst zou geven. Morea, zoo rijk aan granen, katoen, wol, zijde, olijven, vijgen; Attika, welks honig en olie zoo beroemd zijn; Beëtie, rijk aan Oostersche meekrap of Aly-Bari en scharlakenhessen; Thessalie, rijk aan weiden; Zagora (Magnesia) waar de zijde welig tiert, Phocis, Loku, met de schoone vlakte van Salona, Attolie, (Xeromeros) en Akarnanie (Kartelie). — Voorts de menigte schoone eilanden der Egeische zee.

Men zou, door deze grenzen toe te slaan, zekerlijk zeer gematigd zijn, en de Monarchen zouden op eene treffende wijze toonen, dat zij van hunne overnaght geen misbruik willen maken. Doch het zou kunnen zijn dat Engeland het van zijn belang keurde, om met den nieuwen Griekschen Staat uit Corfu onmiddellijk gemeenschap aan te knopen. In dat geval ware zekerlijk het bezit der landstreek, tussehen de rivier van Arta en de bergen van Chimera, (vlak over Corfu) voor de Grieken van gewigt, en daar juist ook de stad Janina, de stad Parga, door de Engelschen zeer schandelijk aan ALI-PACHA vercocht, en de bergen van Souli in deze streek lagen, zou men veel van het verzuimde of bedorvene door den afstand dier landstreek aan Griekenland kunnen goed maken, waardoor men zekerlijk ook aan de natuurlijke grenzen, — een grote bergmuur ten Noorden, — veel beter zou beantwoorden. De Olympos toch en de Chimera, door den Pindus verbonden, doorsnijden bijkans op gelijke breedte het vaste land van den Archipel tot de Adriatische zee. Turkije zou, ook in het laatste geval, nog de schoone provincien Macedonie, Rumili of Thracie, Noordelijk Albanie, Beëtie, Herzegowina, Bulgarije en het oppergebied over Servie, Wallachije en Moldavie in Europa overhouden; zonder nog eens van de zelfs Azialische, zoo verbazend uitgestrekte bezittingen, of het oppergebied over Egypte, Algiers, Tunis en Tripoli te gewagen. Wanneer de Sultan in deze landen een beter bestuur wil of kan invoeren, zoo blijft, of liever wordt hij nog altijd een van de machtigste Vorsten der Aarde, want zijn Rijk bevat het onstielijkste en schoonste gedeelte des gebieds van Ond-Rome; zelfs Turkenvrienden kunnen zich dus bij de voorgeslagene sctakking geruststellen.

OVER DE LYFSTRAFFELYKE MILITAIRE REGTSPLEGING. (Vervolg van No. 87.)

Ik zet onbeschroomd mijne beschouwingen voort over het tweede gedeelte van des schrijvers tegenbedenkingen; bewust toch, dat liefde voor waarheid en recht alleen mij de pen doet opvatten, kunnen de hitse uitvallen van mijnen tegenschrijver slechts eene glimlach van medeliden bij mij verwekken. De Militaire Regtspleging kon zulk eenen verdediger wel ontberen, non tali auxilio nec defensori isto opus erat: het spreekwoord, mouss vaut un sage ennemi qu'un imprudent ami; vindt hier eene juiste toepassing, want eene bedachtzame ontwikkeling van de feilen der Militaire Regtspleging, zal den militairen regter zelve welbehagelijker zijn, dan eene spitsvindige verbloeming derzelve. Ik zal de taal der rede la-

(*) In den Atlas der reizen van den jongen ANACRARSIS wordt hij verkeerdelijk zamengestremgeld met den Aous, die integendeel noordwaarts naar de Adriatische zee stroomt.

(†) PAVANOVITZ, Voyage en Morée et Constantinople et en Albanie, T. II. p. 52.

ten, hooren, omdat de taal der driften veracht en ligtelijk ontboren kan. Mijn eenige wensch is, enig-meerder licht over dit gewichtig onderwerp te verspreiden, en ten einde dit doel des te zekerder te bereiken, zal ik mij tevens bepalen, om twee hoofdpunten, door den schrijver behandeld, na te gaan, of namelijk de Militaire Regtspleging eenen voldoende waarborg voor de verdediging der onschuld aanbiedt, en of de regtspleging voor het hoog gerechtshof in alle deelen aanbevelenswaardig is. Deze beide onderwerpen zijn ten naauwste met elkander verwant, omdat de behandeling der zaken voor den lagere en hoogere register eene groote overeenkomst bezitten, en dit zal mij des te meerdere gemakkelijker in mijn onderzoek verschaffen, daar ieder lezer van zelve de toepassing van de gemaakte bedenkingen, op eene gelijkvormige inrigting der regtspleging, zal bewerkstelligen.

De waarborgen, welke de regtspleging oplevert, ter verzekering van de behoorlijke verdediging der onschuld, zijn, volgens den schrijver:

1.) De verplichting van den auditeur-militair, om te letten, zoo wel op hetgeen ter verontschuldiging, als op hetgeen tot bezwaar van den beschuldigde dient.

2.) De bevoegdheid van den beklagde, om op te geven getuigen, bewijzen of omstandigheden, voor zijne verschooning, en om stukken over te leggen ter handhaving van zijne onschuld.

3.) Het middel van hooger beroep, zoodra slechts geene criminele confessie aanwezig is.

4.) De herziening van het vonnis door het hoog gerechtshof, welkers advocaat-fiscaal in appel kan concluderen, tot vernietiging van het vonnis, hetwelk den veroordeelde bezwaard heeft.

Laten wij onderzoeken of deze waarborgen voor de behoorlijke verdediging des beklagden, onze goedkeuring verdienen.

1.) De verplichting van den auditeur-militair, om acht te slaan op al hetgeen ter verontschuldiging, zoo wel als tot bezwaar van den aangeklaagde verstrekken kan, is eene verplichting, welke aan hem niet in het bijzonder eigen is, maar welke hij gemeen heeft met elken openbaren aanklager, in alle landen der aarde. De bediening van den openbaren aanklager vordert, dat hij als handhaver van de gekrenkte regten van den staat, bij den register aandringt, ten einde deze de wet toe te passen op de gepleegde handeling, hetzij zij veroordeelt of vrijspreekt, zoodat hij van zelf de regten van den beschuldigde onder zijne bescherming neemt.

„Veel beambten van het openbaar ministerie,” zegt de regt een schrijver, *de l'administration de la justice et de l'ordre judiciaire en France*, par M. D. tom. II pag. 250; „vermeenen slechts oogen te hebben om het misdrijf uit te vorschen, en zich nimmer te moeten verheffen tot het denkbeeld der onschuld.” Zulk een ministerie zou inderdaad tegen de natuur gekant zijn, en men zou het voor strijdig met het doel der maatschappij moeten beschouwen. Maar de leden van het openbaar ministerie, wier verstand zich slechts eenigermate boven het gewone verheft, aangedreven door dat waarheidsgevoel, hetwelk alle menschelijke loosheid niet verstikken kan, hebben somtijds de ongerijmdheid van dit stelsel, hetwelk anderen zich inprenten, erkend, door van hunne bediening te spreken, zoo als zij wezenlijk behoort te zijn. „Ons doel is gemeen,” zegt een procureur-generaal in zijn rekwisitoir, „onze taak is dezelfde, zij bestaat in de onpartijdige nasporing van het bewijs des misdrijs of der onschuld. Zij bestaat in de bevestiging der maatschappelijke orde, door eene regtvaardige toepassing der straf op hen, die haar bedreigen of die haar verstoren. Het openbaar ministerie is de eerste register in strafzaken. Het beschuldigt op dezelfde wijze als het oordeelen zou, indien het gezeteld was op de banken der jury. Zoodanig is de last, welke de vorst en de wet aan hetzelfde opdragen.”

Deze verplichting eiliter van den openbaren aanklager, om op eene onpartijdige wijze de aandacht te vestigen op de middelen, welke ter verontschuldiging en ter beschuldiging van den beklagde dienen konden, werd nimmer ten veiligen waarborg voor de verdediging der beklagde onschuld aangenomen, maar het gold voor eenen onwrikbaren stelregel, dat, even gelijk de staat de verzorging van hare regten aan eenen ambtenaar had toevertrouwd, de aangeklaagde vorderen kon de bescherming van zijne onschuld aan eenen verdediger ter zijner keuze te mogen opdragen. Slechts na de inachtneming van dezen regel, achtte men voldaan te hebben aan de vordering der gerechtigheid, welke het hooren der beide partijen verordende, ten einde de juistheid der registerlijke uitspraak te verzekeren. Dit is een beginsel, hetwelk allerwege gehuldigd wordt, en ten allen tijde heeft men het noodzakelijk gekeurd, den beklagde eenen verdediger toe te voegen, ten einde hem te verzekeren tegen de onregtmattige vorderingen van den openbaren aanklager. Deze opmerking toont genoegzaam aan, dat de waarborg, ontleend uit de verplichting van den auditeur-militair, om, even als ieder ander openbaar aanklager, te letten op hetgeen tot verontschuldiging van den beklagde kan dienen, niet voldoende is ter verzekering eener behoorlijke verdediging van zijne onschuld.

2.) De bevoegdheid van den beklagde om getuigen, bewijzen of omstandigheden voor te dragen voor zijne onschuld, en stukken over te leggen ter verdediging van zijne onschuld, mist evenzeer de noodwendige vereischten om hem eene volledige te waarborgen. De stelling des schrijvers, dat uit deze bevoegdheid het regt voortvloeit om inzage van de stukken der procedure te vorderen, doet voorzeker meer eer aan het hart dan aan het verstand van den schrijver. Slechts eene uitdrukkelijke bepaling der wet kan dit regt gronden, en, bij gebrek aan zoodanige verordening, blijft de kennisneming der stukken van het proces eene gunst, welke slechts in buitengewone gevallen zal ingewilligd worden. Dit is eene zoo algemeen erkende waarheid, dat de Fratische wetgever het noodzakelijk vond bij artikel 302 van het wetboek van strafvordering dit regt aan den beklagde toe te kennen, en niemand zal vermeenen eene aanspraak op dit regt te kunnen maken; in die gevallen, in welke de wet hem hetzelfde niet toewijst. Zoo staat het den beklagde, volgens artikel 217 van het voormelde wetboek, vrij, om, even als de beklagde kan doen, een verdedigingsgeschrift in te dienen bij de kamer der in beschuldiging stellingen van het hof; maar uit deze bevoegdheid vloeit het regt niet voort om inzage te vorderen van de stukken van het proces. Het stellige voorschrift van den wetgever kan alleen dit regt boven allen twijfel verheffen, en zolang dit niet voorhanden is, mist hij de zekerheid van niet verstoken te zullen worden van de kennisneming van hetgeen een onmisbaar vereischte voor hem is om zijne verdediging interigten; dezelfde redenering is ook toepasselijk op het houden eener vrije gemeenschap met zijnen verdediger na den afloop der instructie te verzekeren, daar de wet ook hier aan den beklagde die beschermende verordening niet verzekert, welke alleen in staat is alle weigering onmogelijk te maken. Het tegendeel schijnt zelfs voort te vloeijen uit de bepaling van art. 224, van de regtspleging bij de landmagt. Dit artikel vergunt slechts aan den buiten access geplaatsten veroordeelde, te spreken met degenen, welke hij vermeenen zal noodig hebben, ingeval hij overleggen wil of hij al dan niet zal appelleren. Daar dus de wetgever slechts in één geval, de beraadslaging over het appel, de vrije gemeenschap met zijne raadslieden aan den gevangene toekent, wordt hij geacht hem deze gunst in alle andere gevallen, en dus ook in het opmaken zijner verdediging, geweigerd te hebben.

Uit het bovenstaande blijkt dat de noodwendige grondslagen eener be-

hoorlijke verdediging, de inzage van de stukken van het proces en het vrije verkeer met eenen raadsman in de Militaire Regtspleging gebruikt worden: maar al waren deze beide middelen door de wet zoo onwrikbaar vastgesteld, als zij thans wisselvallig zijn, zou echter de verdediging hoogstgebrekkelig blijven. — Eene verdediging welke doel zal treffen, zal voorzeker in de ontzenuwing van den eisch van den auditeur-militair en van deszelfs gronden moeten bestaan; maar is de tijdruimte van drie dagen, welke verloopt tusschen het indienen van den eisch aan den krijgsvaad en het wijzen van het vonnis, volgens artikel 203 van de regtspleging bij de landmagt, niet ontoereikende voor het voeren eener voldoende verdediging, en welke uitwerking kan men verwachten van eene verdediging, welke in handen van den auditeur-militair gesteld wordt, om deszelfs consideratien in te winnen, zonder dat de beklagde in de gelegenheid gesteld wordt om op dezelve te antwoorden? Ik acht dus, dat niet enkel uit hoofde van het gemis der noodwendige grondslagen voor de verdediging, de kennisneming der stukken van het proces en de vrije gemeenschap, met eenen raadgever, maar ook uit hoofde van het beperken der verdediging tot een al te kort tijdsbestek en derzelve onderwerping aan het oordeel van den auditeur-militair deze middelen van verdediging den verlangden waarborg niet opleveren.

3 en 4.) Het regt van zich in hooger beroep te voorzien, zoodra er slechts geene criminele bekentenis aanwezig is, en de herziening der vonnissen door het hof, voor dat zij uitgevoerd worden, zoo wel als de bevoegdheid van den advocaat-fiscaal om te appelleren van het vonnis, bij hetwelk de veroordeelde bezwaard is, zijn weldadige middelen, maar zij kunnen ons niet bewegen, het gebrekkige, dat dezelve aankleeft, over het hoofd te zien. Het middel van beroep verliest voor den beklagde veel van deszelfs waarde, daar hij bij zijne eerste verschijning voor den krijgsvaad zijne verdediging slechts op eene onvolledige wijze heeft kunnen voeren, en dien ten gevolge, belast met een vonnis van veroordeeling, zich bij den opperreger aanmeldt, die hem zelfs niet eens ziet, maar zijne kennis van de zaak put uit de geschrevene verklaringen der getuigen en uit het vonnis van den krijgsvaad, die van de hand des auditeurs militair voortvloeijen. Hoe bezwaarlijk moet het niet vallen deze gronden der veroordeeling aan te randen en het tegenbewijs te voeren, door het inwinnen van getuigenissen. Alles is geschikt om den opperreger tegen hem in te nemen, hij is een veroordeeld persoon en de redenen dezer veroordeeling zijn ontleend uit de verklaringen van getuigen, die geene nadere ophelderingen aan den opperreger kunnen geven, en wier geloofwaardigheid door hem niet kan onderzocht worden. Dezelfde bedenking is toepasselijk op de herziening der vonnissen door het hof, en hoe negen de advocaat-fiscaal ook zijn moge om de vernietiging te vorderen van het vonnis, hetwelk den veroordeelde bezwaard, hij zal niet ligtelijk dit bezwaar ontdekken bij zulk eene onvolledige voorstelling der zaak. Slechts het mondelijk verhoor der getuigen en des beklagden kan deze ongenoegzaamheid van het onderzoek wegnemen. Te regt toch merkte RIBOUD in zijn verslag over het wetboek van strafvordering op. (*Code d'instruction criminelle ed. stereot. page 103.*)

„Welk is het verheven doel van alle lijfstraffelijke regtspleging? Dat van de waarheid te ontdekken. Maar bestaat er een eenvoudiger en gemakkelijker middel om dit doel te bereiken, dan achtervolgens elken getuige in de tegenwoordigheid des beschuldigten te brengen, en niet slechts hunne wederzijdsche verklaringen, maar ook de geringste bijzonderheden op te merken.”

„Niets is stom, niets is onnut in dit onderzoek; de houding, de kalmte of de ontroering, de tegenstrijdigheden, de verandering der gelaats-trekken, de verschommelde indrukken vormen een ligchaam van aanwijzingen, die min of meer den slinger oplegten, door welken de waarheid omhuld is.

„Koude geschriften, onvolkomene tolken der gesprekken, zouden inderdaad dit uitwerken en somtijds tot dwaling vervoeren, terwijl de levendigheid en de schok der mondelijke onderzoekingen niet nalaten het opgevangene licht te verbreiden. Men kan dus niet genoeg den geest van voorzigtigheid toejuchen, welke eene wijze van onderzoek heiligde wier uitwerkselen voor de maatschappij, den beklagde en de registers niet, vergoeden kan.”

Ik acht genoeg gezegd te hebben, om elk te overtuigen, dat de waarborgen, welke de militaire regtspleging voor de verdediging der onschuld oplevert, ontoereikende zijn. De schrijver verheft dezelve echter boven de waarborgen, in andere landen aanwezig, zoo als het openlijk onderzoek, het openbaar verhoor der getuigen en het toevoegen van eenen regtsgeleerden verdediger aan den beklagde.

Hij belooft de schadelijkheid van het openlijk onderzoek, omdat het ten leerschole verstrekt voor misdadigers en het verlangde toezigt over de registers niet oplevert, daar het publiek slechts in zeer belangrijke gevallen de regtszaal bezoekt.

Deze bedenkingen komen mij voor niet zoo ontwijfelbaar zeker te zijn, als de schrijver vooronderstelt. Het is niet waarschijnlijk, dat de booswicht zich in de regtszaal zal vervoegen onder het gezigt van den register om zijne kennis te vermeederen, in de wijze om aan de straf zijner misdrijven te ontsnappen, en het is veeleer te vermoeden, dat de misdrijver, die zich bij het onderzoek bevindt, door deszelfs gestrengheid zal worden afgeschrikt van het begaan van verdere overredingen. De ondervinding leert ook niet, dat in Frankrijk en in Engeland, alwaar het openbaar onderzoek plaats vindt, de loosheid der overtreders zoo hoog gestegen is, dat de bestraffing hunner euveladen belemmerd wordt. De ondervinding verheft zich in die landen tegen de waarheid der stelling, dat de regtszaal in de meesta gevallen onbezocht zou blijven; de algemeene aandacht is ten allen tijde gevestigd op de behandeling der lijfstraffelijke zaken, en het is niet voldoende, dat de menigte de terechtzitting zelve bijwoont, maar de dagbladen pogen alle burgers in de beschouwing der terechtstelling te doen deelen, door de geringste bijzonderheden van het regtsgebed mede te deelen; de register handelt dus als het ware voor het oog van alle zijne medeburgers, en al ware niet altijd de regtszaal door toeschouwers gevuld, de gedachten aan de mogelijkheid van hunne tegenwoordigheid, betoont de uitspatting der driften.

Tegen deze bedenkingen, welke niet behoorlijk gestaafd zijn, doen zich zulke gewichtige voordeelen der openlijke terechtzitting op, dat niemand aarselen kan zich tot haren voorstander te verklaren. Het valt reeds terstond aan elk in het oog, dat het heimelijke, hetwelk ten sluijer verstrekt voor het slechte en het verachtelijke, met den aard der gerechtigheid, welke niets gemeens heeft met het slechte, strijdt; zoodra de gerechtigheid hare handelingen voor het oog van het algemeen verbergt, zullen de eerbied en de hoogachting der natie van haar wijken, om plaats te maken voor schrik en afschuw. De openlijkheid der terechtzitting is geene gunst, welke de burger verzoekt om zich van de behoorlijke bediening des regts te verzekeren, maar zij is een regt hetwelk hij vordert, omdat bij de uitdeeling der straffen niet slechts de regten van den beledigden burger, maar die van de maatschappij, welker medelid hij is, aangerand zijn. Is het belangrijk voor den burger in eenen vrijen staat, dat de beraadslaging over de wetten in het openbaar worde gehouden, ten einde hij overtuigd worde, dat zijne regten niet worden verkort, niet minder gewichtig is het voor hem, door de openlijke terechtzittingen de zekerheid te erlangen, dat

de toepassing der wetten behoort plaats te vinden. De regter, die in het openbaar handelt, waagt het niet, zijne uitspraken in plaats van die der wet te stellen, en iverft onvermoed om in den geest der wetten door te dringen, ten einde hij niet door zijne magtverschrijding of door zijne onkunde een voorwerp der algemeene verachting worde.

Maar biedt dan inderdaad, afgezien van de opgetelde voordeelen, het openlijke onderzoek zulk eenen volledigen waarborg op, voor de verdediging der onschuld? Voorzeker, want alle yrees voor eene willekeurige en onregtvaardige behandeling van de zijde des regters verdwijnt. De regter waagt het niet de vormen, door de wet ten gunste van den beklagden ingesteld, te schenden; hij onthoudt zich van zich aan den invloed zijner driftten over te geven en hij gevoelt zich opgewekt met de meeste nauwkeurigheid acht te slaan op de voorgedragene zaak, ten einde hij niet voor onkundig of onachtzaam worde gehouden. De beklagde, die zich blootgesteld vindt aan eene willekeurige kwelling, verheft zich moedig tegen dezelve, en is verzekerd in het publiek onpartijdige beoordeelaars te vinden, zoodra hij in twist geraakt met zijnen regter.

De hoogst mogelijke zekerheid voor eene regtmatige behandeling en beoordeeling, welke bestaanbaar is met de onafhankelijkheid van den regter, is aan den beklagde gewaarborgd. Elk burger verkrijgt de overtuiging, dat geene aanranding van zijne onschuld mogelijk is, en de regtvaardige regter ontleent uit den bijval der toeschouwers eene vergoeding voor de ongemakken van de strafwet toe te passen; zoo groot zijn inderdaad de voordelen der openlijke terechtzitting, dat alle schrijvers als het ware overstemmen in het gevoelen, dat zij een onmisbaar vereischte uitmaakt voor eene doelmatige rechtspleging. De minister van justitie aarzeld niet dien hoofde ook niet, openlijk in de tweede kamer der Staten-Generaal te verklaren, dat hij een vriend was der publiciteit, en geen verlicht Nederlander is er, die niet hoopt, bij de aanstaande hervorming onzer lijfstraffelijke rechtspleging dezelve onwrikbaar gevestigd te zien.

Het openlijk verhoor der getuigen biedt geene mindere voordeelen aan, ter verzekering van de onschuld des beklagden.

De bedenking, dat de getuige uit vrees van beticht of gelasterd te worden, afschrikt zal worden van de waarheid te openbaren, kan niet tot verwerping van het openlijk verhoor dienen, daar de regter hem zijne bescherming tegen onbekoorlijke aantijgingen verleent, en zulk eene ijdele beschroomdheid van eene zwakheid van karakter getuigt, welke weinig vertrouwen op de verklaring van zulk eenen getuige inboezemt. Deze openbaarheid van het verhoor verzekert de waarachtigheid der verklaringen, daar zij den getuige verplicht de meeste zorgvuldigheid aan zijne voordragt toe te wijden en zich te wachten voor het uiten van onwaarheid, daar hij beducht moet zijn, dat een der toehoorders hem kan overtuigen van eene valsche verklaring afgelegd te hebben, terwijl de regter geene poging durft aanwenden om eene ongunstige verklaring van den getuige af te persen.

Zoo levert het openbaar verhoor der getuigen de zekerheid op aan den beklagde, dat hij niet bloot zal staan aan de valsche aantijgingen van listige bedriegers, die in het geheim zich overgeven aan de inspraak van hunne boosaardigheid, en hij smaakt het genoeg, dat elk kan oordeelen over het nietige der aanklagt, als niemand ophoudt om van zijne schuld te getuigen. De openlijke terechtzitting is de beste waarborg tegen de valsche verklaringen van den getuige; om eene nauwkeurige en waarachtige verklaring af te leggen, zonder door den invloed des regters tot ongunstige aanduidingen overgehaald te kunnen worden, en de verplichting des regters, om zijne uitspraak te gronden op de ingewonnene verklaringen, zijn de gelukkige uitwerkselen van het openlijk verhoor der getuigen en strekken ter verzekering van den onschuldigen tegen eene onregtvaardige veroordeeling.

De toevoeging van eenen regtskundigen verdediger aan den beklagde, welke openlijk zijne verdediging voordraagt, schijnt inderdaad geen beoog te behoeven. Is de toestand van den beklagde, wegens zijne gevangenschap, zijne onkunde en schroomvalligheid betreurenswaardig, zoo vordert dezelve eene buitengewone zorgvuldigheid, ten einde geen middel van verdediging aan hem onthouden worde. Zal hij echter met eenig vooruitzicht op een gunstig gevolg zijne verdediging voeren, dan behoort hem iemand toegevoegd te worden, die genoegzame kalmitte van geest bezit om de geopperde bezwaren te beoordeelen, en voldoende kunde om de regtmatigheid der aanklagt te doorzien. Hij vindt in de openbaarheid eenen waarborg tegen de beperking der verdediging en de zekerheid, dat de gronden ter verontschuldiging van den beklagde, door allen bekend en gewaardeerd zullen worden.

De aanklagen kunnen bestaan om aan te toonen, dat de Militaire Regter de noodzakelijke waarborgen mist, welke de aangeklagde krijgsmans tot verzekering van zijne onschuld kan vorderen, en welke in de meeste gevallen aan den beschuldigde toegekend worden.

(Het vervolg hierna.)

Voor de noodzakelijke waarborgen van verstand en verstand zijn van tijd tot tijd bij den ondergeteekenden wel ontvankelijk de volgende giften, als: uit R., door bezorging van den heer J. M. f 10; van den heer C. W. f 41,00; den heer J. M. f 22,50; mej. M. f 10; van den heer J. B. f 10; uit D., door bezorging van den heer Mr. W. B. f 76; van Rijswijk, door bezorging van Ds. van Heijningen, f 94,40.

WM. GREVEN,
Predikant.

ARNHEM, den 31. Julij.

Het water is hoog in den Rijn aan de Paal:

Den 30. Julij 1 El. 7 Palm 5 Duim; gewassen o. D. gevallen 5 D.
Den 31. dito 1 El. 7 Palm 5 Duim; gewassen o. D. gevallen 5 D.

Heden verloste van eene DOCHTER Vrouw A. M. VAN
ERMEL, veel geliefde echtgenoot van

W. GUERIN,
Ritm. bij de Afd. Kur. No. 1, Ridder
der Militaire Willems-orde.

BURGEMEESTER en ASSESSOREN van
HEUMEN zullen, onder nadere goedkeuring van den Raad en
definitieve Approbatie van Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie
Gelderland, op Wednesday den eersten Augustus 1827, des voormid-
dags ten tien ure, in het Gemeentehuis, publiek aan de minstaande-
nenden, bij inschrijving en opbod, Aanbesteden:
Het BOUWEN van een geheel nieuw SCHOOL-
LOCAAL, in de Gemeente Heumen, met de LEVER-
ANCIE van alle daartoe benodigde MATERIA-
LEN.

Zittende op Dinsdag den 14. Augustus 1827, ten uienze van de Heeren
ter plaatse der Aanbesteding, alsmede te Nijmegen in de Stad Her-
berg bij den Kastelein **V. E. R. H. A. R. E. N.**, ter lezing liggende en
visie der Teekening te bekomen zijn ter Secretarie van het Gemeente-
Bestuur te Heumen.

Burgemeester en Assessoren voornoemd,
GERARD MOS, JGz.
Ter Ordonnantie van dezelve,
J. STOLK, Jz.

+ + + De Notaris **BLOEMERS**, te Doesborgh, daer-
toe bij regterlijke autorisatie gecommiteerd, zal in bijzijn
van den Heer Vrederegter, in het openbaar veilen, op
Donderdag den 6. September eerstkomende, ten huize van de Erven
van DYK, in het Heeren Logement, binnen Doesborgh, beide
reizen des namiddags om 3 uren:

Het **ERVE** en **GED. DE GROOTE PIERIK**
genaamd, gelegen in het Kanton Doesborgh, grootendeels onder **An-
gerlo**, deels onder **Eldrik**, Gemeente **Hummelo en Keppel**, bestaande
in **HUIS** en verder **GETIMMERD HOF**, **BOOM-
GAARD**, **BOUW** en **WEIDELANDEN** en
HOUTGEWASSEN; te zamen groot ongeveer 20 Bunders
en 25 Roeden, nevens **REGTEN** en **GEREGTIGHE-
DEN**; waaronder het **REGT** van **WEIDEN**, op de **An-
gerlose** Gemeente, van acht Beesten.

Wordende deze Bouwplaats bewoond en gebruikt door den Bouwman
JAN HEYTING, bij wien aanvraging te bekomen is.
Omtrent de Condities kan men zich informeren bij voornoemden No-
taris **Bloemers**.

+ + + **PUBLIEKE VEILING** op Donderdag den
23. Augustus en **FINALE VERKOOPING**
op Donderdag den 6. September eerstkomende, te Does-
borgh in het Heeren Logement, telkens des namiddags om 2 uren
van de volgende **HUIZEN** en **ERVE**, allen aan en naast
malkanderen binnen de Stad Doesborgh, als:

1. Een **HUIS**, No. 479, aan de Paardenmarkt, op den hoek
van de **Kleine Wal**, met **TUIN** en **tuinbouw**, in
huur bij den Heer **NARJES**.
2. Een groot **HEEREN HUIS**, No. 478, met **OPE-
NE PLAATSEN**, groote **TUIN**, **SCHUUR**
en **STALLING**, aan de Paardenmarkt, naast het voor-
gaande en zijnde met November te aanvaarden.
3. Een groot **PAKHUIS** daarnaast, waarin, behalve eenige
WOONVERTREKKEN en **KELDER**,
ruime **BERGPLAATSEN** en zeer ruime lichte
ZOLDERS, geschikt tot eene **FABRIEK**, en tot
allerlei bedrijf en nering in het groot en klein.
4. Een welbekant **WINKELHUIS** en **ERVE**, No.
477, naast het voorgaande perceel, met **TUIN** daarachter,
in huur bij den Winkelier **B. HOEKMAN**.

Inzake van te bekomen ten Kantore van de Notarissen **KET-
TELDE** en **DE MEESTER**, te Doesborgh.

+ + + **W. H. INCK**, Notaris,
te Doesborgh, zal op Dinsdag den 27. Au-
gustus 1827, des namiddags om 2 uren, in
zijn kantoor te Doesborgh, veilen de
van **K. VAN ESTELD**, te Ter Schuur, als:

zoo veel in zaat en toeslag verkoopen:
Een **BOEREN ERF**, het **Groote Zwarte Varken**, gelegen
onder **Voorthuizen**, Buurschap **Zwartebroek**, met deszelfs **HUI-
ZINGE**, verder **GETIMMERTE** en ruim 24 Bunders
BOUW, **WEI** en **VEENLANDEN**.

+ + + **UIT DE HAND TE KOOP**: Een
HUIS, voorzien van **VIEBEMEDEN** en
VIEBOVENKAMERS, meest alle behan-
gen en met **Stookplaatsen** voorzien; **KELKEN** en **POMPE-
KELDERS** en **DROOGZOLDERS** en verdere
makken, waar achter een, sedert twee jaren geheel nieuw
GEBOUW; zeer geschikt voor eene **Fabriek** en **Stal**; een ru-
me **TUIN** met exquisite **VRUCHTBOOMEN**, **TREK-
KAST** enz., staande op het beste gedeelte der Stad **Doetinchem**;
nadere informatie te bekomen bij den Heer **L. F. OBBES**, aldaar.

+ + + **UIT DE HAND TE KOOP**: Een **MAN-
DE WAGEN** op Veeren, zoo goed als nieuw, en
voor een en twee Paarden te gebruiken. Nader te zien
en te bevragen bij **J. R. NAEFF**, in het Heeren Logement,
te Velp.

+ + + **TE HUUR**, in het beste gedeelte der Stad **Arnhem**,
twee of drie **BOVENKAMERS**.
Nader te bevragen ter Boek- en Courant-Drukkerij van
C. A. THIEME, te Arnhem.

+ + + **B. RIGT**, Reiziger te ver-
wittigen, dat hij voornemens is, om zoo spoedig moge-
lijk, in de Boompjes, Letter A. No. 129, te Rotterdam, te
der fraaiste Huizen een **HOTEL** op te bouwen, en dat
van **GRAND HOTEL DES BOURGEOIS**. Dit
Hotel zal alles bevatten, wat tot een aangenaam verblijf
noodig is, en zal tevens een groot en ruime
ligging bij de vesting der Stad Rotterdam, en zal tevens
zijn van een groot aantal kamers, een groot en ruime
Zaal, tot het geven van Partijen, en andere Reunies, en
heeft ook, onder andere, een groot aantal kamers, en
huizen. Hij zal niets verzuimen om het Hotel, zodanig in te rigten,
dat het niets te wenschen zal overlaten op den bijval van het reizende Pu-
blik ten volle zal verdienen. De dag van de opening van zijn Hotel
zal nader bekend gemaakt worden.

+ + + **P. MEIJER WARNARS**, Boekverkooper te Amsterdam, zal
op Dingsdag den 14. Augustus aanstaande, ten zijnen huize, op den Vij-
gendam, Verkoopen: eene aanzienlijke **Versameling** meest **MODERNE**
NEDERDUITSCH BOEKEN, in verschillende vakken van **Weten-
schap en Kunst**; brijengebragt door onderscheidene **BOEKHANDELA-
REN**, om verkocht te worden ten voordeele van een fonds ter onder-
steuning der **GEZELLEN**, in de verschillende vakken van de **Boek-
handel**, die door de in den voorleden jare, voornamelijk in de provin-
cien **Gravingen en Friesland** geheerscht hebbende **ZIEKTE** heb-
bende zijn geworden, en voor **WEDUWEN** en **WEEZEN** van velen
hunner, die door het geweld dier ziekte zijn bezweken. De Catalogus
darvan is a 25 Centen, ten behoeve van bovengemeld fonds, bij hem
te bekomen.